

Komentář k evangelium: „Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš“

Evangelium 4. neděle adventní (cyklus A). "Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii". Poučme se z velikosti duše svatého Josefa. Byl to člověk víry, hluboce citlivý na Boží hlas, pozorný k péči o Ježíše Krista a jeho manželku, svatou Marii.

19.12.2025

Evangelium (Mt 1, 18-24)

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha Svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: "Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů." To všecko se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroků: "Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel,' to znamená 'Bůh s námi'. Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Komentář

Nyní, když se blíží Vánoce, vypráví evangelium čtvrté neděle adventní podle svatého Matouše příběh o narození Ježíše, který začíná slovy „S narozením Ježíše Krista to bylo takto“. Tato věta upoutala pozornost některých církevních otců, protože Matouš tím dává najevo, že Ježíšovo zplození je třeba vyprávět: bylo totiž výjimečné a jedinečné. „Jako ten, kdo se chystá říci něco nového,“ říká svatý Jan Zlatoústý, „[Matouš] slibuje vyprávět, jak k tomuto zrození došlo; aby se totiž nestalo, že při vyslechnutí výrazu „manžel Marie“ někdo nepomyslel, že Kristus se narodil podle všeobecného zákona přírody“[1]. Evangelista však ve svém vyprávění upozorňuje, že početí Ježíše se stalo bez zásahu muže, a proto bylo panenské a zázračné: skrze působení Ducha Svatého. Navíc se v těchto událostech naplnila Písma, přesněji řečeno slavné proroctví Izaiáše 7, 14, které

ohlašovalo narození Emmanuela z panny.

Matouš vypráví, že když Marie počala Pána, ona a Josef již byli manželé; to znamená, že uzavřeli manželský slib zvaný qiddûshîn, ale ještě neslavili svatbu (nissûîn), při které byla nevěsta přijata do domu ženicha a začali spolu žít. První obřad však již měl všechny právní účinky jakéhokoli manželství. Právě mezi těmito dvěma událostmi došlo k početí „z moci Ducha Svatého“ (v. 20).

Podle Mojžíšova zákona měl Josef Marii veřejně obvinit, aby byla ukamenována za údajné cizoložství (Dt 22, 23-24). Když si však uvědomil, co se stalo, rozhodl se Marii tajně propustit. To pravděpodobně znamenalo podepsat a soukromě předat dokument, který Marii osvobodil od uzavřeného manželství. Tak by jej mohla předložit, když by

ostatní zjistili, že je těhotná s dítětem, které není Josefovo.

Josefovo gesto dokazuje jeho výjimečnou velikost, protože chce chránit Marii a stáhnout se do pozadí. Proto si zaslouží chválu evangelisty, který ho nazývá „spravedlivým“. Papež František v jednom kázání řekl: „Je třeba se zamyslet nad těmito slovy, abychom pochopili, jakou zkoušku musel Josef podstoupit v dnech před narozením Ježíše. Zkoušku podobnou oběti Abrahama, když Bůh požádal o jeho syna Izáka (srov. Gn 22): vzdát se toho nejcennějšího, nejmilovanějšího člověka.

Ale stejně jako v případě Abrahama Pán zasahuje: našel víru, kterou hledal, a otevírá jinou cestu, cestu lásky a štěstí: „Josefe – říká mu – neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého“ (Mt 1,20).

„Toto evangelium – uzavírá papež – nám ukazuje celou velikost ducha svatého Josefa. Sledoval dobrý životní plán, ale Bůh pro něj měl připravený jiný záměr, větší poslání. Josef byl muž, který vždy naslouchal hlasu Božímu, byl hluboce citlivý k jeho skryté vůli, muž pozorný k poselstvím, která k němu přicházela z hloubi srdce a shůry“[2].

Poté, co učinil své těžké rozhodnutí, dostal Josef ve snu andělské znamení, aby bez obav přijal Marii a dítě jako svého syna, protože mu musí dát jméno podle Zákona. Svou poslušností andělu připomíná Josef patriarchu stejného jména, který dokázal vyložit Boží vůli zjevenou ve snu (Gn 40, 8nn.). Jméno dítěte, Jesua nebo Yehosúa, znamená „Bůh zachraňuje“ a naznačuje jeho poslání, protože, jak vysvětluje anděl, „on totiž spasí svůj lid od hříchů“ (v. 21).

Postava Josefa, jak je představena v tomto příběhu, vždy probouzela zbožnost svatých vůči Mariinu manželovi. Svatý Josemaría například zval takto k rozjímání: „Uvědom si, kolik je důvodů k uctívání svatého Josefa, k poučení se z jeho života. Byl to muž pevný ve víře, který se staral o svou rodinu, o Ježíše a Marii, pilně pracoval, chránil panenskou čistotu své manželky, ctil — a miloval! — právo Boha vybrat si: Boha, jenž vyvolil nejen svatou Pannu jako Matku, ale také jeho za manžela svaté Marie.“[3].

Pablo M. Edo

[1] Svatý Jan Zlatoústý, *Homiliae in Matthaeum* 4.

[2] Papež František, *Anděl Páně*, 22 prosinec 2013.

[3] Svatý Josemaría, *Výheň*, 552.

Pablo M. Edo

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
komentar-k-evangeliu-porodi-syna-a-
das-mu-jmeno-jezis/](https://opusdei.org/cs-cz/article/komentar-k-evangeliu-porodi-syna-a-das-mu-jmeno-jezis/) (24.03.2026)